

МАТЕРІАЛИ
ДЕСЯТОЇ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

АКТУАЛЬНІ
ДОСЛІДЖЕННЯ
В СОЦІАЛЬНІЙ СФЕРІ

Одеса
17 листопада 2017 року

Україна Польща Швейцарія
Конго

Ukraine Poland Switzerland Kongo

Міністерство освіти і науки України
Одеський національний політехнічний університет
Гуманітарний факультет
Кафедра психології та соціальної роботи

Співорганізатори:

Міжнародна академія соціальної роботи

Гуманітарно-економічна академія в Лодзі (Польща)

Південно-Українське відділення Соціологічної асоціації України

Головне управління праці та соціального захисту населення
Одеської обласної державної адміністрації

**МАТЕРІАЛИ
ДЕСЯТОЇ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«АКТУАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ В СОЦІАЛЬНІЙ
СФЕРІ»**

17 ЛИСТОПАДА 2017 РОКУ

Одеса
2017

ББК 60.54.94.3
УДК 316.472.082.2
A43

Редакційна колегія:

Головний редактор: Корнешук В. В., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри психології та соціальної роботи Одеського національного політехнічного університету

Члени редакційної колегії:

Карпенко О. Г., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та технології соціальної роботи Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова

Климанська Л. Д., доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри соціології та соціальної роботи Національного університету «Львівська політехніка»

Колот С. О., кандидат психологічних наук, доцент, декан гуманітарного факультету Одеського національного політехнічного університету

Романовська Л. І., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної роботи і соціальної педагогіки

Тодорцева Ю. В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри психології та соціальної роботи Одеського національного політехнічного університету

Федірчик Т. Д., доктор педагогічних наук, доцент, заступник декана факультету педагогіки, психології та соціальної роботи Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Рецензенти:

Богданова І. М., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри соціальної педагогіки, психології та педагогічних інновацій Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Онищук В. М., доктор соціологічних наук, професор, завідувач кафедри соціології Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова

Актуальні дослідження в соціальній сфері : матеріали десятої міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 17 листопада 2017 р.) / гол. ред. В. В. Корнешук. – Одеса: ФОП Бондаренко М. О., 2017. – 236 с.

У збірнику опубліковані матеріали українських та зарубіжних авторів, які висвітлюють проблеми психології, соціальної роботи, кадрового менеджменту та професійної підготовки фахівців.

ББК 60.54.94.3
УДК 316.472.082.2

© Одеський національний політехнічний університет,
кафедра психології та соціальної роботи, 2017 р.

общечеловеческим и индивидуальным жизненным ценностям – так, жизнь выступает как наивысшая индивидуальная ценность и одновременно относится к наивысшим общечеловеческим ценностям. Выбор индивидом значимой ценностной ориентации на биполярной толерантной ценностной оси всегда происходит на основе соотнесения индивидуальных и социальных ценностей, при этом существенное значение приобретают факторы: восприятие значимости цели, ради достижения которой производится выбор; близость-отдаленность цели по отношению к индивиду; условия, в которых происходит выбор; влияние выбора на жизненно важные цели; соотносимость выбора с безопасностью для жизни. Сложность выбора зависит от числа ценностных осей, задействованных в выборе, личностных особенностей индивида и увеличивается с увеличением ситуации неопределенности.

Двойственная вероятностная природа проявления толерантности обусловлена жизненно важными потребностями личности. По мере уменьшения влияния биологических и увеличения влияния социальных компонентов, а также при увеличении степени осознанности регулятивных образований толерантность становится все более опосредованной ценностными ориентациями, которые определяют жизненные цели человека и полностью зависят от ценностей социальной общности, с которой себя идентифицирует личность. Чем большее влияние на формирование индивидуальных ценностных ориентаций оказывают этнокультурные и межкультурные ценности, тем в большей степени человек готов к формированию толерантности на основе общечеловеческих ценностей.

ЛІТЕРАТУРА // LITERATURA // REFERENCES

1. Бодрилин А. П. Ценностные аспекты толерантности и свободы / А. П. Бодрилин // Труды членов РФО. – Вып. 1. – М.: Московский философский фонд, 2001. – 252 с.
2. Колот С. А. Толерантность и психологическая безопасность личности / С. А. Колот // Science and education. A New Dimencion Pedagogy and Psychology. – Pedagogy and Psychology, V (60), Issue: 135, 2017. – Budapest, 2017. – С. 69–71.
3. Кривцова Е. В. Толерантность личности в системе ценностного самоопределения : монография / Е. В. Кривцова, Т. Н. Мартынова. – М.-Берлин: Директ-Медиа, 2015. – 140 с.

Петровська К. В. (Бердянськ, Україна)

СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА РОБОТА З ТВОРЧИМИ НЕФОРМАЛЬНИМИ МОЛОДІЖНИМИ ОБ'ЄДНАННЯМИ

У тезах подано інформацію щодо досвіду впровадження та апробації спецкурсу «Соціально-педагогічна робота з творчими неформальними молодіжними об'єднаннями» для майбутніх соціальних педагогів та працівників.

Petrovskaya C. (Berdyansk, Ukraine)
**SOCIAL AND PEDAGOGICAL WORK WITH CREATED
UNFORMAL YOUTH ASSOCIATIONS**

The article contain information on the experience of implementation and testing of the special course «Socio-pedagogical work with creative informal youth associations» for future social educators and social workers.

В останні десятиріччя в Україні відбувається демократизація суспільного життя. Громадяни отримали можливість створювати об'єднання для реалізації своїх здібностей, задоволення своїх інтересів. Активно залучається до цього процесу молодь, зокрема учнівська. У нинішній ситуації вона відчуває невідповідність її культурних стереотипів і норм поведінки життю, що нав'язується дорослими, а разом з цим відмовляється розуміти і приймати всю традиційну культуру. Як наслідок, виробляється молодіжний світогляд і стиль життя – тобто субкультура. Пропоновані дорослими громадські форми дозвілля та творчої реалізації нерідко не відповідають потребам та інтересам молодих людей. Саме тому розповсюдженим явищем стали творчі неформальні об'єднання учнівської молоді.

В силу того, що члени цих об'єднань та їхня творча діяльність знаходяться поза увагою основних виховних інститутів (сім'ї, навчальних закладів, закладів організації дозвілля молоді тощо), виникає необхідність посилення соціально-педагогічної роботи з цими неформальними об'єднаннями з метою превенції негативних впливів асоціальних неформальних об'єднань, що знаходяться поруч з ними «на вулиці». Незалежно від напряму діяльності творчого неформального молодіжного об'єднання соціальний педагог має бути готовий як до співпраці, так і до безпосередньої роботи з формування суспільно-нормативної поведінки. Активізація діяльності соціального педагога саме в цьому напрямку є об'єктивною реальністю, зважаючи на те, що саме молодь вирішує майбутнє держави, а її досвід суспільної діяльності формується у неформальному об'єднанні. Проте сьогодні існує проблема невідповідності фахівців до цього виду діяльності. Тому постало питання професійної підготовки соціального педагога в структурі вищої школи для роботи з дитячими та молодіжними неформальними об'єднаннями. З цією метою на базі Бердянського державного педагогічного університету протягом 2012-2017 рр. впроваджується програма спецкурсу «Соціально-педагогічна робота з творчими неформальними молодіжними об'єднаннями» [1]. Дисципліна передбачає опанування студентами світових, і передусім, європейських досягнень у роботі з молоддю, що залучена до неформального руху.

Зазначимо, що спецкурс належить до циклу самостійного вибору вишу за напрямом підготовки «Педагогічна освіта». Його програма відповідає навчальним планам професійної підготовки соціальних педагогів (організаторів молодіжного руху). Спецкурс спирається на професійно орієнтовані дисципліни,

які входять до системи підготовки майбутніх соціальних педагогів, розроблений за вимогами кредитно-трансферної системи.

Мета курсу: сформувати у майбутніх соціальних педагогів теоретико-методологічну базу з основ професійної діяльності у сфері дитячих та молодіжних неформальних об'єднань; підготувати студентів до здійснення виховної діяльності й озброїти їх знаннями і практичними навичками організації процесу виховання учнівської молоді творчих неформальних об'єднань.

Основні завдання курсу є ознайомити з історією дитячо-молодіжного руху в Україні, напрямками та типологіями; сформувати професійно-орієнтований світогляд майбутнього соціального педагога; вивчити досвід діяльності дитячо-підліткових та молодіжних неформальних об'єднань; з'ясувати роль і місце неформальних об'єднань у соціалізації дітей та молоді; формувати позитивне ставлення до різних організацій, об'єднань, рухів; надати педагогам теоретичні знання та практичні вміння, необхідні для створення сприятливих умов для діяльності дитячих та молодіжних неформальних об'єднань; опанувати форми та методи соціально-виховної роботи в неформальних об'єднаннях.

На вивчення спецкурсу відведено 36 годин (8 годин лекцій, 8 – семінарські заняття, самостійна робота – 20 годин). Курс розбито на 2 змістових модулі. Зміст кожного модуля складають лекції, семінарсько-практичні заняття, а також творчі завдання, зорієнтовані на розвиток аналітичних умінь. На лекціях логічно й послідовно викладаються найбільш загальні наукові положення з дисципліни. Лекції дають основу наукових знань, визначають напрям роботи для самостійної роботи студентів. Семінарські заняття уточнюють, конкретизують і систематизують знання, здобуті під час лекцій та самостійної роботи, розвивають педагогічне мислення, вміння вести дискусію, робити повідомлення, доповіді. Самостійна робота студентів (вивчення літератури, виконання практичних завдань, написання рефератів та ін.) спрямована на вивчення програмового матеріалу. Контроль за самостійною роботою здійснюється в усіх формах аудиторних занять та в процесі роботи зі студентами, крім того, передбачає виконання творчих завдань та волонтерську діяльність безпосередньо у творчому неформальному молодіжному об'єднанні [2].

ЛІТЕРАТУРА // ЛІТЕРАТУРА // REFERENCES

1. Петровська К. В. Соціально-педагогічна робота з творчими неформальними молодіжними об'єднаннями : навч.-метод. пос. / К. В. Петровська. – Донецьк: ЛАНДОН-XXI, 2013. – 284 с.

2. Петровська К. В. Формування суспільно-нормативної поведінки учнівської молоді творчих неформальних об'єднань : навч.-метод. пос. / К. В. Петровська ; [за заг. ред. доктора пед. наук, професора Г. В. Токаревої]. – Мелітополь: Видавничий будинок ММД, 2012. – 200 с.